

แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

MANAGING THE STUDENTS AFFAIRS OF CHANDRAPRAKITTIKOON

SCHOOL BASED ON THE CONCEPT OF CREATIVE LEADERSHIP

นางสาวนิจปภา อ่อนอ้าย *

Nitpapha On-ay

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทรัตน์ เจริญกุล **

Asst. Prof. Nuntarat Charoenkul, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ โรงเรียนจันทราพระกิตติคุณ ประจำปีการศึกษา 2560 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน, หัวหน้าฝ่ายหรือรองหัวหน้าฝ่ายงานกิจการนักเรียน, คุณครูประจำชั้น และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 202 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามและแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า 1.1 สภาพที่พึงประสงค์ มีค่าสูงกว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 1.2 ความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ พบว่า งานกิจกรรมนักเรียนและงานบริการและสวัสดิการนักเรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ผลของงานวิจัยสามารถนำไปใช้กำหนดแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: tsamingza@gmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: nuntarat@gmail.com

ISSN1905-4491

Abstract

This study was a descriptive research. The purposes of this research were 1) to study the actual state and desirable state of the management of student affairs of Chandraprakittikoon school based on the concept of creative leadership. A total of 202 school administrators, assistant directors, teachers and heads of subjects, class teachers and students participated in the study. The research instruments used in the study were questionnaires and interviews. Of those distributed, 70.12% of the questionnaires were returned. The data were analyzed by frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, PNI Modified and content analysis. The findings indicated that:

1. The results of actual state and desirable state were found: 1.1 The desirable condition had a higher average than the present condition for the management of student affairs of Chandraprakittikoon school based on the concept of creative leadership. 1.2 It was found that the highest mean score was for students' extracurricular activities and student services and welfare, and the lowest mean score was for student admission. The results of this research could be used in guidelines for the management of student affairs of Chandraprakittikoon school based on the concept of creative leadership.

คำสำคัญ: การบริหารกิจการนักเรียน / ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

KEYWORDS: STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT/ CREATIVE LEADERSHIP

บทนำ

การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) หรือ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือการสร้างมูลค่าที่เกิดจากความคิดของมนุษย์ (Howkins, 2001 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2552: 20) ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์สินค้าและบริการใหม่ ๆ โดยเชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรม การส่งสมปัญหาของสังคมไทย ผนวกเข้ากับเทคโนโลยี/นวัตกรรมสมัยใหม่เข้าสู่กระบวนการ “คิดอย่างสร้างสรรค์” และสร้างแรงบันดาลใจจากรากวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่สั่งสมของสังคม เพื่อสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและอาจขยายไปถึงการสร้างคุณค่าทางสังคมด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552) สำหรับประเทศไทย มีการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ด้วยแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) คือ การพัฒนานวัตกรรมและการนำมาใช้ขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติเพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศ โดยจะมุ่งเน้นการนำความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรม ทำให้เกิดสิ่งใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจทั้งในเรื่องกระบวนการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ โดยการกำหนดวาระการวิจัยแห่งชาติ (National Research Agenda) ให้มีจุดเน้นที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจง และสอดคล้องกับสาขาเป้าหมายการพัฒนาประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้ของผู้ประกอบการและบุคลากรในการสร้างความคิดสร้างสรรค์สินค้าและบริการรูปแบบใหม่ โดยสนองความต้องการด้านการผลิตและบริการ (อาคม เต็มพิทยาไพสิฐ, 2554) ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจบนพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์ในปัจจุบัน คือ การศึกษาเรียนรู้และพัฒนาคน ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักของระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จากการศึกษาพบว่า การเข้าถึงวิชาการความรู้ของผู้คนในแต่ละสังคมนั้น มีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับอสิรภาพทางความคิดและแสดงออกของสังคมนั้น เมื่อใดที่ผู้คนหยุดที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ เมื่อนั้นพวกเขาก็หยุดที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่เช่นกัน (Howkins, 2551: 16 อ้างถึงใน ศูนย์สร้างสรรค์และออกแบบ)

การส่งเสริมภาวะผู้นำสามารถเริ่มต้นได้ตั้งแต่วัยระดับประถมศึกษาโดยไม่ได้มีเป้าหมายที่จะสอนให้เด็กเป็นผู้บริหารสูงสุดหรือผู้นำของโลกและไม่ได้สอนแค่เพียงคุณสมบัติของการเป็นผู้นำในโรงเรียนแต่สอนให้เด็กเด็กรู้จักใช้ชีวิตสอนด้วยความสนุกและสร้างสรรค์ (โควิทย์ เอส.อาร์, 2554) ซึ่งเป็นการวางพื้นฐานให้เด็กเด็กมีทักษะด้านการเป็นผู้นำติดตัวไปเมื่อขึ้นชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาและในที่สุดจะนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไปสอดคล้องกับแนวคิดของ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ 2553) กล่าวว่าการเสริมสร้างภาวะผู้นำควรเริ่มเสียตั้งแต่เยาว์วัย เพราะจะเป็นการมุ่งเน้นให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้สามารถเป็นผู้นำในฐานะนักวางแผนรู้จักการแก้ไขปัญหาเพิ่มพูนทักษะการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ รวมถึงสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่จะเสริมสร้างให้เด็ก เรียกว่า ตนมีภาวะผู้นำได้นั้นควรเริ่มตั้งแต่การสอนให้เด็กมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการเป็นผู้นำ เริ่มจากการ เป็นผู้นำความคิดในกลุ่มเพื่อนและผู้นำกิจกรรมในสถาบันการศึกษาอันเป็นการพัฒนากลายเป็นผู้นำครอบครัว ผู้นำองค์กร ผู้นำชุมชน และผู้นำประเทศที่ดีมีคุณภาพได้ในอนาคตนั้น หมายถึง การเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงวาทกรรมควรจะนำมาใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำของเด็กตั้งแต่ในสถานศึกษา โดยผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสามารถเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนได้โดยการสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์ส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์และพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์แก่นักเรียน โดยการสอดแทรกในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ได้แก่ กิจกรรมสภากรรณการนักเรียน เป็นต้น

งานกิจการนักเรียนเป็นการพัฒนากิจกรรมภายในสถานศึกษาซึ่งผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ เป็นภารกิจส่งผลก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษาของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง เกื้อหนุนก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ ดังนั้น การแสวงหาแนวทางรูปแบบและวิธีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง และงานกิจการนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งซึ่งผู้บริหารและครูต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเป็นภารกิจหลัก เพราะถือว่าเป็นนโยบายโดยตรงของรัฐบาลที่มอบให้โรงเรียนไป ดำเนินการจัดเป็นแผนปฏิบัติงานโรงเรียนเพื่อที่จะมุ่งมั่นพัฒนานักเรียนให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ภิญญู เพ็งดา, 2550)

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ การบริหารกิจการนักเรียน และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน แสดงให้เห็นว่าเด็กหรือเยาวชนเป็นวัยที่มีความเหมาะสมต่อการเริ่มต้นพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนาด้านภาวะผู้นำ โดยนำแนวคิดด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนเข้าสู่สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานรากฐานของสังคมไทยในการบ่มเพาะเด็กและเยาวชนให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพและพร้อมเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศในอนาคต ซึ่งปัจจุบันโรงเรียนประถมศึกษามุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ได้แก่ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ ซึ่งมีเพียงคุณลักษณะ 4 กับ 6 ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

โรงเรียนจันทราพระกิตติคุณ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก มีผลการประเมินภายนอก รอบ 3 จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน ประเมินคุณภาพการศึกษา (รายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอก รอบสาม พ.ศ. 2558-2559) และจากผลประเมินภายในของโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณ พ.ศ. 2558-2559 พบว่าจุดที่ควรพัฒนานักเรียน คือ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถ คิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ มาตรฐานที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้านความคิด

สร้างสรรค์ของเด็กยังพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กจะค่อยๆ ลดลง มีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน มีกฎระเบียบที่เข้มงวด ความวิตกกังวล กลัวทำไม่ถูก กลัวถูกการลงโทษซึ่งทำให้เด็กขาดความเป็นอิสระ ทั้งทางด้านความคิดและการกระทำ และจากการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การกล้าแสดงออกเป็นผู้นำการอภิปราย และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเด็กยังคงต้องเร่งพัฒนา เนื่องจากทางโรงเรียนยังเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเดิม คือการสอนบรรยาย เรียนเพื่อหาคำตอบ ทำให้นักเรียนยังติดในกรอบ ไม่กล้าคิดนอกกรอบเพราะเชื่อว่าคำตอบที่ถูกต้องมีเพียงคำตอบเดียว มีวิธีการหาคำตอบที่ถูกเพียงแค่วิธี ซึ่งทำให้นักเรียนรู้สึกกลัวถ้าต้องตอบผิดและไม่กล้าเป็นผู้นำ เพราะไม่กล้าแสดงออก

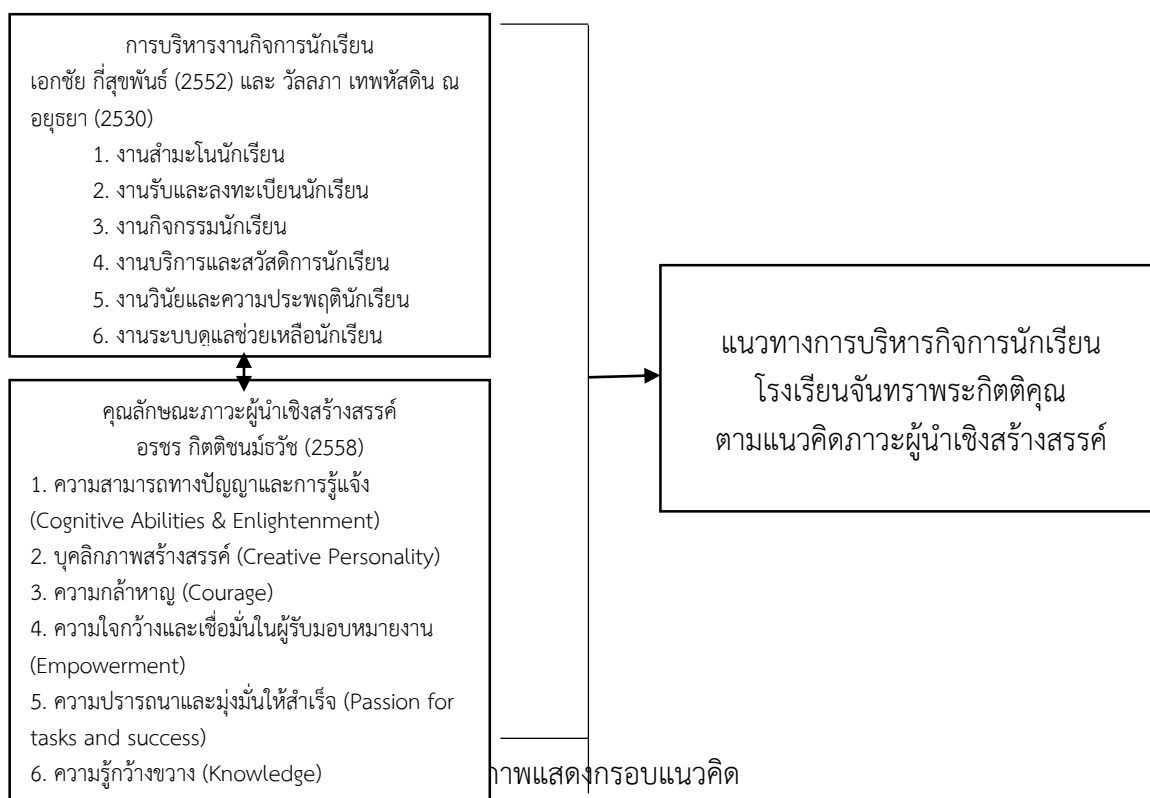
ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ที่จะนำไปสู่การจัดทำและเสนอแนะแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาและยังเป็นแนวทางในการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป อีกทั้งเป็นการส่งเสริมพัฒนา ด้านภาวะผู้นำและด้านความสร้างสรรค์แก่เยาวชน ซึ่งเป็นเรื่องที่สังคม สถาบันการศึกษาต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

กรอบแนวคิด

แนวคิดเกี่ยวกับหลักการ การบริหารกิจการนักเรียนและภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียนของเอกชัย กี่สุขพันธ์ (2552) และวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530) และแนวคิดผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับนักเรียน สังเคราะห์โดยนำแนวคิดของอรชร กิตติชนม์ธวัช (2558) คือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย และศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์โดยสร้างแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและคุณครู 1 ชุด แบบสอบถามนักเรียน 1 ชุด ให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิด ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและสำนวนภาษา และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of item – objective congruence: IOC) หลังจากนั้นเก็บรวบรวมเชิงปริมาณจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากคำถามปลายเปิด ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 1 วิธีการเลือกตัวอย่าง และปริมาณตัวอย่าง (S.D.) ดังนี้ **ประชากร** ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ โรงเรียนจันทราพระกิตติคุณ ประจำปีการศึกษา 2560 **ขนาดตัวอย่าง** โดยใช้สูตรของเครชีและมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน (E) $\pm$ 5% **ผู้ให้ข้อมูล** คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน หัวหน้าฝ่ายหรือรองหัวหน้าฝ่ายงานกิจการนักเรียน คุณครูประจำชั้น จำนวน 19 คน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 180 คน รวมทั้งสิ้น 202 คน

ขั้นตอนย่อยที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1) แบบสอบถาม เรื่อง แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มี 2 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารและคุณครู ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้จัดการโรงเรียน หัวหน้าฝ่าย รองหัวหน้าฝ่ายและคุณครูประจำชั้น

ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียน ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6

แบบสอบถามแต่ละชุด มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ชุดที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ชุดที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ เรียนอยู่ระดับชั้น

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบตอบสนองคู่ (Duel – response format) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นคำถามลักษณะแบบให้เขียนตอบแสดงความคิดเห็น โดยใช้ลักษณะคำถามปลายเปิด (Open ended question)

ขั้นตอนย่อยที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1) ประสานกับโรงเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) นำส่งหนังสือจากสาขาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยมีเนื้อหาหนังสือว่าเป็นลักษณะของการสร้างแรงจูงใจให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการวิจัยครั้งนี้

3) ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ให้ข้อมูล โดยแบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ผู้วิจัยได้อ่านคำถามและยกตัวอย่างข้อที่นักเรียนไม่เข้าใจด้วยตัวผู้วิจัยเอง

4) ชี้แจงกำหนดเวลานัดหมายการส่งแบบสอบถามคืนตามกำหนดเวลานัดหมาย โดยผู้วิจัยเป็นผู้รับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

5) เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนย่อยที่ 4 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window version 22.0 โดยศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check Lists) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำแนกตามผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายและคุณครูประจำชั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีอายุสูงที่สุดในช่วง ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสูงที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของนักเรียน จากนักเรียนทั้งหมด 180 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 23 คน คิดเป็นจำนวนร้อยละ 75

จำแนกตามนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 23 คน คิดเป็นจำนวนร้อยละ 75 และเพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นจำนวนร้อยละ 43.8

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และสภาพความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในภาพรวม มีรายละเอียด ดังนี้

สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.08, S.D = 0.73) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดคือ งานบริการและสวัสดิการนักเรียน ($\bar{x}$ = 4.39, S.D = 0.71) รองลงมาคือ งานรับและลงทะเบียนนักเรียน ($\bar{x}$ = 4.30, S.D = 0.78) และงานวินัยและประพฤตินักเรียน ($\bar{x}$ = 4.14, S.D = 0.73) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันที่ต่ำที่สุด คือ งานกิจกรรมนักเรียน ($\bar{x}$ = 3.93, S.D = 0.77)

สภาพพึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.80, S.D = 0.37) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพพึงประสงค์ คือ งานบริการและสวัสดิการนักเรียน ($\bar{x}$ = 4.85, S.D = 0.41) รองลงมาคือ งานรับและลงทะเบียนนักเรียน ($\bar{x}$ = 4.84, S.D = 0.39) และงานสำมะโนนักเรียน ($\bar{x}$ = 4.82, S.D = 0.30) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพพึงประสงค์ที่ต่ำที่สุด คือ งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x}$ = 4.75, S.D = 0.46)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ งานกิจกรรมนักเรียนและงานบริการและสวัสดิการนักเรียนมีค่าดัชนีเท่ากันที่ ($PNI_{Modified}$ = 0.21) รองลงมาคืองานสำมะโนนักเรียน ($PNI_{Modified}$ = 0.18) และงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($PNI_{Modified}$ = 0.17) ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีต่ำที่สุดคือ งานรับและลงทะเบียนนักเรียน ($PNI_{Modified}$ = 0.13)

ตอนที่ 2.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และสภาพความต้องการจำเป็นของนักเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในภาพรวม มีรายละเอียด ดังนี้

สภาพปัจจุบันของนักเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.22$, S.D = 0.25) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดคือ ความกล้าหาญ ($\bar{x} = 3.93$, S.D = 0.08) รองลงมาคือ ความใจกว้างและเชื่อมั่นในผู้รับมอบหมายงาน ($\bar{x} = 3.48$, S.D = 0.78) และความรู้กว้างขวาง ($\bar{x} = 3.46$, S.D = 0.73)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันที่ต่ำที่สุด คือ บุคลิกภาพสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.93$, S.D = 0.77)

สภาพพึงประสงค์ของนักเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในภาพรวมส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$, S.D = 0.37) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดคือ ความกล้าหาญ ($\bar{x} = 4.76$, S.D = 0.41) รองลงมาคือ ความใจกว้างและเชื่อมั่นในผู้รับมอบหมายงาน ($\bar{x} = 4.21$, S.D = 0.39) และบุคลิกภาพสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.14$, S.D = 0.30)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพพึงประสงค์ที่ต่ำที่สุด คือ ความปรารถนาและมุ่งมั่นให้สำเร็จ ($\bar{x} = 3.88$, S.D = 0.46)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ บุคลิกภาพสร้างสรรค์ ($PNI_{Modified} = 0.59$) รองลงมาคือ ความสามารถทางปัญญาและการรู้แจ้ง ($PNI_{Modified} = 0.39$) และความปรารถนาและมุ่งมั่นให้สำเร็จ ($PNI_{Modified} = 0.29$) ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีต่ำที่สุดคือ ความรู้กว้างขวาง ($PNI_{Modified} = 0.17$)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อคิดเห็นและทำการวิเคราะห์พิจารณาตามองค์ประกอบของการบริหารกิจการนักเรียน พบว่า ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิด ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เรียงจากมากไปน้อย ดังนี้

- 1) งานกิจกรรมนักเรียน
- 2) งานวินัยและความประพฤตินักเรียน
- 3) งานบริการและสวัสดิการนักเรียน
- 4) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1) งานกิจกรรมนักเรียน เสนอแนะควรกำหนดระยะเวลาจัดกิจกรรม/โครงการให้ชัดเจน ร้อยละ 20.26 และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม ร้อยละ 13.68 2) งานวินัยและความประพฤติ นักเรียน เสนอแนะการรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย ร้อยละ 18.62 3) งานบริการและสวัสดิการนักเรียน เสนอแนะให้การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลนักเรียนก่อนนำไปปรับใช้ ร้อยละ 17.42 4) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เสนอแนะให้การแจ้งผลการประเมินผลนักเรียนรายบุคคล ควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อแนะนำที่จะนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน ร้อยละ 14.72

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันและลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในงานด้านงานกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดคือ การจัดกิจกรรมสภานักเรียนอยู่ในปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนจัดกิจกรรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณ ตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สูงสุด คือ โรงเรียนจัดโครงการพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทุกปีการศึกษา จากรายงานแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา โรงเรียนจันทราพระกิตติคุณ (2558) พบว่า จุดที่ควรพัฒนา คือ ครูควรจัดกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนได้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์อย่างหลากหลาย สรุปความคิดอย่างเป็นระบบและมีความคิดแบบมีองค์รวม และใช้แหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553) กล่าวว่า การเสริมสร้างภาวะผู้นำควรเริ่มเสียตั้งแต่เยาว์วัย เพราะจะเป็นการมุ่งเน้นให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้สามารถเป็นผู้นำในฐานะนักวางแผนรู้จักการแก้ไขปัญหาเพิ่มพูนทักษะการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์รวมถึงสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่จะเสริมสร้างให้เด็ก เรียกว่า ตนมีภาวะผู้นำได้นั้นควรเริ่มตั้งแต่การสอนให้เด็กมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการเป็นผู้นำ เริ่มจากการเป็นผู้นำความคิดในกลุ่มเพื่อนและผู้นำกิจกรรมในสถาบันการศึกษาอันเป็นการพัฒนากลายเป็นผู้นำ ครอบครัวนักเรียนผู้นำชุมชนและผู้นำประเทศที่ดีมีคุณภาพได้ในอนาคตนั้น หมายถึง การเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงวาทกรรมควรจะนำมาใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำของเด็กตั้งแต่ในสถานศึกษา โดยผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสามารถเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนได้โดยการสร้าง สภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์ ส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์และพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์แก่นักเรียน โดยการสอดแทรกในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในงานบริการและสวัสดิการนักเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดคือ ได้แก่ โรงเรียนกำหนดงานบริการและสวัสดิการนักเรียนในแผนการปฏิบัติ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันที่ต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนช่วยเหลือและปรับปรุงแก้ไขบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณ ตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนช่วยเหลือและปรับปรุงแก้ไขบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เสริมวิทย์ ศุภเมธี (2531) กล่าวว่า งานบริการและสวัสดิการของนักเรียนเป็นงานส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพจิตให้นักเรียนที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมภายนอกได้ เพื่อให้นักศึกษาของตนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสถาบันได้อย่างมีความสุข แต่เมื่อเด็กต้องเผชิญกับการปรับตัวทางสังคมดังที่ได้กล่าวมา อาจทำให้พัฒนาการความคิดในด้านต่าง ๆ มีอุปสรรคได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ DuBrin (2012) กล่าวว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านบุคลิกภาพ (Personality) ควรมีความมั่นใจในตัวเอง มีความหนักแน่น การคิดนอกกรอบ กล้าเสี่ยง มีพลัง และความกระตือรือร้น

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในงานด้านสำมะโนนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุด คือ โรงเรียนจัดทำระบบสารสนเทศสำมะโนนักเรียนรายงานกับศึกษาธิการจังหวัด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการวางแผนงานการประสานกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ในการสำรวจข้อมูลของนักเรียน และความต้องการจำเป็น

ของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์รองลงมา คือ โรงเรียนมีการประเมินผลการจัดทำสำมะโนนักเรียนเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป จากรายงานแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา โรงเรียนจันทราพระกิตติคุณ (2559) พบว่า จุดที่ควรพัฒนาระบบสารสนเทศของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ถูกต้อง เที่ยงตรง น่าเชื่อถือและปัจจุบัน เพื่อให้สามารถนำไปใช้พัฒนาระบบประกันคุณภาพในของสถานศึกษาให้มีมาตรฐาน มีความต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโชติภา ชุมมุง (2552) ซึ่งกล่าวว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องติดตามและประเมินผลการสำรวจข้อมูลประชากรวัยเรียนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุด

1.4 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในด้านงานรับและลงทะเบียนนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุด คือ โรงเรียนกำหนดแนวปฏิบัติขั้นตอนและวิธีการรับนักเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายการรับนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันที่ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดแนวปฏิบัติ ขั้นตอนและวิธีการรับนักเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายการรับนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต่ำที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดแนวปฏิบัติ ขั้นตอนและวิธีการรับนักเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายการรับนักเรียน สอดคล้องกับกระทรวงศึกษา (2561) กล่าวว่า สร้างภาคีเครือข่ายการรับนักเรียนและประสานการรับนักเรียนระหว่างหน่วยงานที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด และสนับสนุนให้สถานศึกษาเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรอื่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวางทั้งนี้ในการกำหนดแผนการรับนักเรียนให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสถานศึกษาเอกชนหรือสถานศึกษาอื่นด้วย

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดนโยบายและจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ โดยมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะด้านการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะย่อยด้านการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ของนักเรียนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางและเป็นค่าเฉลี่ยที่ต่ำเป็นอันดับสองรองจากค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะรายชื่อ มีความสามารถในการแก้ปัญหา

1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ให้กับนักเรียนในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาด้านความฉลาดทางอารมณ์นักเรียนสามารถควบคุมตนเองได้ดี มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหา และมองโลกในแง่ดี เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะย่อยความฉลาดทางอารมณ์มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด

1.3 ผู้บริหารจำเป็นต้องติดตามและประเมินผลการสำรวจข้อมูลประชากรวัยเรียน มีการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินอย่างเป็นระบบในสถานศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุด เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ด้านงานบริการและจัดสวัสดิการนักเรียน โดยมีข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับและลงทะเบียนนักเรียนเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงข้อมูลให้มีความถูกต้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับคุณครู

1.4 ครูควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่มุ่งเน้นความสามารถในการแก้ปัญหา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำของนักเรียน ให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการเป็นผู้นำพัฒนาทักษะด้านการทำงานเป็นทีม รู้จักการการแก้ไขปัญหาและสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบกับคุณลักษณะในด้านอื่นๆ คุณลักษณะในด้านย่อยๆ ความสามารถในการแก้ปัญหานักเรียนมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางพัฒนาบริหารกิจการนักเรียนที่ส่งเสริมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำสร้างสรรค์ โดยมีเป้าหมายให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนสำคัญในการ ขับเคลื่อนร่วมกับโรงเรียน เพื่อสนับสนุนและพัฒนาให้นักเรียนเกิดภาวะผู้นำสร้างสรรค์ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ด้านกิจกรรมนักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนจัดกิจกรรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อติดตาม ประเมินผลการนำแนวทางไปใช้ปฏิบัติจริงในโรงเรียนจันทราพระกิตติคุณและโรงเรียนอื่นๆ ที่มีบริบทใกล้เคียง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและวิเคราะห์ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับนักเรียน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). *การคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ในผู้ชนะเลิศ*. กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย.
- โควีย์,เอส.อาร์. (2554). *ผู้นำในตัวฉัน [Leader in Me]* (อมรรัตน์ ศรีสุรินทร์, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: อินสปายร์.
- โชติภา ชุมมุง (2552). *การพัฒนารูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ปริญาการศึกษาคุณวุฒิปริญญาโท ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ภิญโญ เพ็งดา. (2550). *การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ในจังหวัดกำแพงเพชร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- โรงเรียนจันทราพระกิตติคุณ. (2558). *รายงานประเมินตนเอง*. พิษณุโลก: โรงเรียนจันทราพระกิตติคุณ.
- โรงเรียนจันทราพระกิตติคุณ. (2559). *รายงานประเมินตนเอง*. พิษณุโลก: โรงเรียนจันทราพระกิตติคุณ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, (2552). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เสริมวิทย์ ศุภเมธี. (2531). *การบริหารกิจการนักเรียน*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครูศาสตร์วิทยาลัยบ้านครูสมเด็จเจ้าพระยา.

ภาษาอังกฤษ

DuBrin, A. J. (2012). *Leadership: Research Findings, Practice, and Skills*. South-Western: Cengage Learning.

Howkins, J. (2001). *The Creative Economy*. London: Penguin